

Longuda (Nungura Cluster) wordlist (100)

Ulrich Kleinwillinghöfer (1994/2014)

Notes: The Longuda or Nungura cluster consists of five distinct lects (cf. Newman, John & Bonnie Newman. 1977. Longuda Dialect Survey. Dallas: SIL) represented here as

CE: Cerii (= Ceriŋ, Banjiram); **DE:** Deelee (= Jessu); **KO:** Koola (= Thaarv); **WA:** Wala Lunguda (Guyuk area); **GU:** Guyuk (contributed by Michael JAMTI); **GW:** Gwaanda (= Nyuwar); **GH:** Gwaanda (contributed by Francis HIRAKI).

The data was collected in the area 1990-1993 within the framework of the research project *Kulturentwicklung und Sprachgeschichte im Naturraum Westafrikanische Savanne* (SFB 268) of the Goethe-Universität Frankfurt am Main and was generously financed by the Deutsche Forschungsgemeinschaft (DFG).

Reference: Kleinwillinghöfer, U. 1996. Die nordwestlichen Adamawa-Sprachen - Eine Übersicht. In: Uwe Seibert (ed.), *Afrikanische Sprachen zwischen Gestern und Morgen*. (Frankfurter Afrikanistische Blätter 8), 80-103.

	this	that		
CE	gaá	gáwám		
DE	ímbà	ééwà		
KO	íyà	íwà		
GW	iyà	iyu		
	who?	what?	not	all
CE	wâ	bà	ná kaungí	jaàŋ dèi
DE	wè yìrâ	baánà	hagá	nzóʔè
KO	muné wánè	baanà	hagé	nzéʔè
WA	wâ	bâ	hagá	jàà dèi
GW	wê	baani	hagá	dzeḥû
GH	wì	bì		dzáù
	many	big	long	small
CE	brê	mwárà	ḥan sənēi	kállá; pəriŋ
DE	mbérè	ḡmwárà	ḡ sənê	fàlè
KO	lóbká	há mwaraʔa	há siniye, siniʔe	kalla
WA	brê ; bəre (GU)	mwárà	sənè	sunà ; pəthing (GU)
GW	bíròù	mwáràù	sənòù	fəle
GH	bíràù		sinnáù	fillin
	woman	person		man
CE	yírá / yírbá	yiré / yiibé		mbaliyá / mbalbá
DE	yérà / yérbà	yirè / yiibè		bwáliyà / bwálbà
KO	yire / yirbe	eyà / yibé		bwalyá / bwalbé
WA	máyá / mósóbá	nyiré / nyibé		zwaliya / zwalbé
GW	geheya / gehoba	yire / yibe		waraya / waraba
GH	gínhínyá / gàhúbá	yirè / yibè		
	fish	bird		dog
CE	júnḡwé / júnḡhé	zányùwá / zányùhà		sɔɔwá / sɔɔḡhá
DE	jiinḡwè / jiihè	shuriyàwà / shuriyàhà		sɔɔwà / sɔɔḡhá
KO	ziḡwe / ziiḡhe	zəənyewá		suḡwá
WA	juḡwe	zanyuwa , zwanyuwə (GU)		jíjává ; jujwawa (GU)
GW	jiḡwe	dzwanyuwà		sɔḡwa
GH	jíḡwé	dzúányùwà		sùḡwà

	louse	tree	seed
CE	kukurumlá	thíká / thímá	dùùmé
DE	nyinagápìwà	thikhà	duumè
KO	nyiniyaaká	thíká	duumó
WA	kurumlá / kurmá	thikhà	duumé
GW	nyinagepiwe	wahàka / wahama	duuma
GH	jàngàrìwà	wàhàkà	dùmè
	kwaya	leaf	root
CE	nyuuhá	zùŋkhá / zùŋthá	siithiwa
DE	nyuuhà / nyuuhà	waanlà	stáwà
KO	nyuwá	wàaka / wàatha	súsuwa
WA	nuŋhá / nuŋhá	zuŋkhá ; zeuŋka (GU)	suthuwá / suthahá
GW	nyowa / nyoha	wàala / waa'a	sothowa
GH	nyuwà	wáánlá	sútúwá
	bark	skin	flesh
CE	tábálá / tábáthá	bóónkhá / bóónthá	nyàmwá / nyàmhá
DE	susubálè / susubá'è	bóónkhà /	nyóómà / nyámhá
KO	susubele	bóonkha	nyoomó / nyamhá
WA	tábálá	tábáwá	nyawá
GU	thabathəla	boŋka	
GW	thəthəbálá	bóonka	nyawa / nyamtha
GW	wulgele	thaawa / thaha (of pers.)	
GH	wùlgàlà	bònká	nyàwà
	blood	bone	grease
CE	thùmá	kwacalá / kwacáá	núúmé
DE	thúmà; surmè	kukubálè / kukubá'è	núúmè, ləngirmà
KO	tumá	tsakəbla / tsakəb'a	núúmó
WA	tumá , thuma	kwaca, kwacalá	nuume
GW	sirme	kwacala / kwaca'a	nuume
GH	súrmá ? é	kwàcàlà / kwàcàà	sìrwà, lúmó
	egg	horn	tail
CE	fɔɔlá / fɔɔ'á	dúmkhé / dúmthé	tsákhá / tsáthá
DE	fɔɔlà	dúmchè / dúmthè	sákhà / sáthà
KO	foonlá	kwátsónká / kwátsónthá	tsáká
WA	fɔɔlá / fɔwá	dúmkhé	sákhá
GU	fuŋla	dumke	
GW	gurola	dumke	tsakha
GH	gúrúnlá	dúmché	tsáká
	feather	hair	head
CE	sumbulawá / sumbulahá	súkhé / súthé	dúlé / dwíyé
DE	fámláwà	sùkhè	cwakúúlà / cwakúú'à
KO	fɔmó / fɔmhá	súké	cokúúnlá
WA	sumbulówá	sukhé	dúlé / dwe'e
GU	sumbilewa		
GW	soumlawa	háká / háthá	dúlé / dwé'é
GH	sùmlàwà		

	ear	eye	nose
CE	thúlá / thwíyá	nyúlá / nyuʔá	dóŋkhá / dóŋthá
DE	túlà / twáʔà	nyùl̀l̀à / nyùl̀l̀ʔà	jóó(ŋ)khà / jóó(ŋ)thà
KO	túlá / twáʔá	nyúlá	zɔɔŋkha
WA	thúwá / thwáá	nyuŋlá	joonka
GU	thəwa	nyula	
GW	zingala / zingaʔa	nyunla	jɔŋka
GH	dzíngálá	nyúlá	jónká
	mouth	tooth	tongue
CE	nyàkhá / nyàthá	gàràlá / gará	dhilimkha / dhilimtha
DE	nyàkà	galáwa / galáhà	dhəlómkhà
KO	nyalá / nyaʔá	gàlàwá / gəláhá	dələmka
WA	nyakhá	garala / garaʔa /	zilimkha
GW	nyàkà / nyàthà	nyile / nyiʔe	dhilimka
GH		nyúló	dhílímká
	claw	foot	knee
CE	kùkùbríwé	cánkhá	kóndimlé
DE	kùkùbrólè fínálà	caánkhà	kúrəmlè
KO	kukubrívé	nəŋka	kwédimlé
WA	kúkúbríwé	cáúkhá	kóndimlè ; GU: kwandəmle
GW	kúkúruwé	ziraka ; kwabka	kurumle ; gursəmle
GH		kwàbká	gùrùmlè
	hand	belly	neck
CE	nákhá / náthá	kumbelé / kumbé	milkhe / milthe
DE	nákhà / náthà	kùm̀l̀l̀è / kùm̀l̀l̀ʔè	gwàkhà / gwàthà
DE	kwabká / kwabthá (arm)		
KO	náká / náʔá	kùmbòlè / kùmbòʔé	gwaká / gwathá
WA	naka / naʔa /	kumbelé / kumbeʔé	mílkhé
GW	naka / naʔa	kumele / kumeʔe	milke
GH	náká	kùm̀l̀l̀à	mílké
	breast	heart	liver
CE	nyúlá / nyíyá	tsúlá	nyúlá / nyiʔá
DE	nyúlà	zìlkhà / zìlthà	nyílà
KO	nyúlá / nyúʔá	cəlá / caʔá	gwangwalá
WA	yula / ywaa	sula	yila / yaʔa
GU			habrəla
GW	nyula / nywa; ahala	tsula / tswaa	nyila / nyaʔa
GH	àhàl̀à	tsùl̀à	nyàl̀à
	sun	moon	star
CE	yalákhá	munkhá	zóráwá
DE	yalákhà	yapólkhà	zəzəráwà
KO	ywalaka	səka	zərəwa
WA	nyàlákhhà	mwùnkhá	zóráwá
GU	yalaka	munka	
GW	yalaka	monka, (nyapəlka)	zirawa / zirəha
GH		mùnkà; yàpíl̀ká	dzirawa

	water	rain	stone
CE	mámá	duwá / dwahá	gubálá / gubáʔ
DE	mámà	dùwà / dàhà	gubála / gubáʔà
KO	mama	duwá	gubálá / gubáʔá
WA	mámá	duwá	gubala / gubaʔa
GW	mama, dwaama	duuwa / daha	gubala / gubaʔa
GH	mámá, dwàmà	dùwà	
	sand	earth	cloud // rain cloud
CE	sikirulá / sikiruwá	tóómá	tulé / twéé
DE	sèkhèròlà / sèkhèròʔà	tóómà	lómìlè
KO	yíkùùkà	tóomɔ	twiìlè / turʔé
WA	sikirula	tókùmà	tule / twee
GU		thwakəma	thule / thwee
GW	sikirula	thooma	limlè // límlè dùùwà
GH	sèkèrùlà	tómá	límlí
	smoke	fire	ash
CE	tsəmə	bilkhé	kasəlkha / kasəltha
DE	səmà	habákhà / habáthà	gulasólà / gulasóʔà
KO	səsəmə	habaka / habama	katsólkà
WA	simá	kukhá / kuthá	khàsəlkhá / khàsəlthá
GU		kukaa, khuka	kasilka
GH	tsìmə	hábaká	tsúlká
	burn	path	mountain
CE	mó	dakhá / damá	tswakhá / tswamá
DE	fór	dàkhà / dàmə	cwákhà / cwámà, cwáthà
KO	mó	daká / damá	cɔkà / cɔmə
WA	mó	dakhá / daaá	swakhá; gólá / gówá
GU	mwau		gola; swaka / swama
GW	dháà	nyilka / nyilma, nyiltha	tswaka ; guluwa / guluha
GH	fír	yílká / yílma	tswàkà / tswàmà
	night	name	red
CE	yúwá / yáhá	zíndé / zíné	fara
DE	yùwà / yàhà	jááunla / jááunʔà	farʔà
KO	yuwa / yaha	dəmla / dəmʔá	farká
WA	dumewe	zindè / zinè	fara
GU	yiüwa / yaha		
GW	yééwá / yééhá	dzaunla; dziinle	fáráú, fáro
GH	dúmáwé	dzínlɔ	fáráù
	green	yellow	white
CE	tsikə tsika	mám tàumá	fərə
DE	shəkə shəka	kwar taunla	shaulà
KO	tsikə tsíkà	zuzomká	tsóólàʔà
WA	səkə səka	mám bàbèràmə	fərə
GW	tsikə tsika	kwar thaüka	caulàù
GH	tsókà tsókà	kwàr tàùkà	chóúlòù
			black
			swíyé
			swíʔè
			shiiké
			swiye
			swiiʔù
			súú

	give	say ..
CE	níngá	thú
DE	níngá	thú
KO	nógá	tó
WA	lóngá	thú
GU	nəŋga	
GW	ná	thó
GH	ná	tú

	I	you (sg)	he	we (incl)	we (excl)	you (pl)	they
CE	nyí	mò		mè			
DE	nyé	mò	yè	mírà	jiem	jê	boò
KO	nyé	mo	ye	mer	zóm	zèn ébà	boò
WA	nyín	mən		min , miiná			
GU			yin		jir	jin (ŋ?)	bən
GW	nyí	mò	yô	mər	dhí	dhì	bò
GH	nyí	mù	yù	mìr	đín	mèná	bùn

	1	2	3	4	5	6
DE	khaléla	naakwá	naasár	naányìr	naanyó	saathàn
KO	laatwè	naakwé	naatsér	néénnyìr	naanyó	tsaatən
WA	naakhal	naashir	naakhwáí	naanyìr	naanyó	nakhínàkhwáí
GU	nakal	naser	nakwai	nanyer	nanyoŋ	nakinakwai
GW	kalééla	nàatsír	náákwe	nàányír	nàánywà	nààkó náákwe

	7	8	9	10
DE	nyínisár	nyíítèn	naanyó nənyìr	khóù
KO	ínéenyìr inaatsér	nyíítìn	énàányó inéenyìr	koo
WA	nyinakhwáí	nyíthìn	nyinannyó	nôm
GU	nyinakwai	nyithin	nyinanyoŋ	nwam
GW	nyír nàákwe	nyíítên	nyìr nàanywà	kùùr